

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one čast. p. n. naročnike, katerim smo danes pridjali nakaznice, prosimo prav uljudno, da blagovolé poslati naročnino saj do ponedeljka 21. dne t. m., ker drugače jim bode list ustavljen.

Upravníštvo „Slovenskega Naroda“.

V Ljubljani 17. oktobra.

Mlada in mala Bolgarska neprestano obrača pozornost na se. Zdaj napravi kak prevrat, spodi kneza, si izbere novega, zdaj straši s kakim posojilom po časnikih ali uprizori kako malo mobilizacijo. Kadar pa vsega tega ni, pa čujemo, da je princ Ferdinand nepričakovano začutil neutešljivo hrepenenje po drugem vzduhu in šel natihoma, „incognito“, zračiti se v inozemstvo, v njegovej odsotnosti pa v Sofijo dospel s svojo soprogo ruski knez Dolgoruki, sin ruskega poslanika v Teheranu in častnik v carski gardi.

Odhod Koburžana in prihod kneza Dolgorukega vzbudila sta mnogovrstne kombinacije. Nekateri trdijo, da Koburžana ne bode več na Bolgarsko, ker je to baje dežela, v katero je povratak precej težaven, kakor je to skusil Batenberžan, drugi pa pišejo, da nema niti potovanje Koburžanovo niti prihod kneza Dolgorukega nikacega pomena. Koburžan šel je „na razgled“, Dolgoruki pa potuje v svojo zabavo. Možno je jedno in drugo. Ker v tej zadevi ne moremo imeti prave sodbe, čujmo glase bolgarske. V Sofiji izhajajoča „Makedonija“ piše:

„Sedaj, ko biva princ Ferdinand izven dežele, dospel je v Sofijo ruski knez Aleksej Dolgoruki. Princ je odpotoval, ker je bilo pričakovati, da se bode v Berolinu povodom pohoda carjevega pretresalo bolgarsko uprašanje. Knez Dolgoruki pa je menda v Sofijo prišel, da bi zadnjič bolgarske vlade pozornost obrnil na nevarnosti, preteče bolgarski vladi, ako bode kriza še kaj časa trajala. Na vsak način pa nam je pričakovati važnih političnih dogodkov. Ako je bolgarsko uprašanje v Berolinu našlo svojo rešitev, potem je tudi pot za spravo Bolgarske z Rusijo uglašen, ako pa tega ni in bi Porta priznala sedanjo bolgarsko vlado, tripelaljanca pa jo potrdila, potem bi bolgarsko uprašanje prouzročilo evropsko vojno. V očigled temu treba, da vsi, katerih se tiče, dobro vedó, da narod bolgarski ne odobrava politike, naperjene proti čustvom njegovim, proti njegovim osvoboditeljem. Naša dolžnost je, tu javno konstatovati, da bolgarskega naroda velika večina, da vsak-rodoljuben Bolgar nujno in odkritosrčno želi sprave z Rusijo in solidarnega postopanja bolgarske vlade z Rusijo v vseh uprašanjih, tikajočih se naše domovine bodočnosti.“

„Struma“, ki tudi v Sofiji izhaja, pa piše: „Prihod kneza Dolgorukega po triletnem sporu mej Bolgarsko in Rusijo ima jako velik pomen. Po njegovem nastopu in po obojih, s katerimi je občeval, more se sklepati, da ima v Rusiji še poštenih rodoljubov, ki odkritosrčno želé ne le blaginje Rusije, ampak tudi blaginje vseh malih slovanskih narodov. Bodi misija kneza Dolgorukega kakeršna koli, smemo bratskemu narodu ruskemu le čestitati, da si je izbral tako osebo. To je pot, ki bode poravnal mej nami in Rusijo obstoječa nesporazumljenja.“

Ne podirajte, če hoče kdo kaj zidati!

Z Dolenjskega 13. okt. [Izv. dop.]

Slovenski domoljubje se moramo postaviti na precej široko stališče, ako hočemo, da bomo za-

nesljivo napredovali. Besedo napredek, pred katero se nikakor ne smemo ustrašiti, obseza vse polno boljših in novih naprav, s katerimi se v duševnem ali materijelnem oziru opomoremo. Napredek se javlja največ na obrtnem polji; napredek vidimo zdaj na trgovskem, zdaj na gospodarskem polji. Da se pa pospešujejo nove naredbe in ustanove v raznovrstnih strokah, pri znanostih in umetnostih ali na šolskem in cerkvenem polji, treba je v to svrhu žrtovati zdaj veliko truda in časa, zdaj pa z denarnimi sredstvi, na pomoč priskočiti. Za splošne koristne naprave terjamo pomoči iz javnih fondov, iz občinskih, deželnih in državnih fondov; zdaj terjajo šole, zdaj cerkve, potem pa drugi raznovrstni zavodi podpor. Ako se nam v take občno koristne naprave iz javnih zalog podpore naklonijo, priznavamo to hvaležno sicer, vendar nad naklonjenimi darovi od te strani nismo toliko iznenadjani; marveč si mislimo: Zato pač davke plačujemo, da dežela in država kaj za nas storita.

Vse drugače pa skazemo svojo hvaležnost pri vatnim osobam, če nas z lepim darom za novo občno koristno napravo razveselijo, ali če slišimo, kako se le namerava tu in tam blaga duša za to in ono potrebno reč kaj darovati. — V obče slovenski domoljubje brez razločka stranke hvaležno zaznamujejo darove, ki nam prihajajo, na primer za „Narodni dom“, za šole, za cerkve itd., misleč si, vsi ti za vodi so nam koristni. Nismo še brali v slovenskem listu: Čemu daruje za cerkev; vsaj cerkve ni potreba? Kaj takošnega, hvala Bogu, še nismo brali.

V naše zalenje pa smo čitali v malem lističu, ki nosi sicer lepo ime in se tiska v beli Ljubljani, čudne besede o znanem velikem darilu Ljubljanskemu mestu, o darilu Gorupovem. Ta čudni listič — ni vreden, da bi se njegovo lepo ime navedlo — govoreč o nalogi sedanjega deželnega zbora kranjskega nasvetuje najprvo, da bi se ta slavna korporacija z zidanjem nove bolnišnice ne „prenagčila“, odsvetuje zidanje novega gledališča, če tudi „narodnega“ in je celó zoper ustanovitev slovenske višje dekliške šole v Ljubljani, češ, ta bode stala 100.000 gld. in še vsako leto nad 10.000 gld. Te šole, meni listič, ne bode treba, saj se bode pri gg. Uršulinkah ustanovila „gospodinska šola“, za katero se bode jedino le šolnina plačevala — vse drugo bode brezplačno.

O teh čudnih nazorih ne bi govorili, ako bi se rodili le v posameznih glavicah, ako bi v tem govoričenji zoper šole ne bilo v naši deželi že preveč sistematike. Čudak v tem lističu neče priznati velikega darila slavnega domoljuba, ki bode dal 100.000 gld. za šolo, da ne bode treba deželi plačevati družega nego učiteljev, ki bodo komaj $\frac{1}{3}$ tega potrebovali, kolikor se ou boji dati. Za stariše bode pa šola cenejša, kajti na njej niti šolnine ne bode. Listič hvali le gg. Uršulinke. Mi tudi ne bi nič zoper nje govorili, ako bi njih zavodi bili $\frac{3}{4}$ slovenski, mesto da so $\frac{3}{4}$ nemški. Kako so po ceni ti nemški zavodi, to vedó stariši pripovedovati.

Ali kar vidimo v Ljubljani v veliki meri, to zapazimo na kmetih v mali. V glavnem mestu se stranka upira zoper veliko novo šolo, na kmetih so ljudje iste stranke, katerim ni po volji, če bi se v revni kmetski vasi „izberačila“ pohlevna kmetska šola. Na Dolenjskem so namreč župnije s 40 vasmí, od katerih so nekatere po dve uri oddaljene od fare in šole. Iz takih oddaljenih vasi ne bodijo otroci največkrat nikamor v šolo, čeravno stariši šolsko prikladno tako plačujejo kakor drugi. V takih revnih

vaseh je pa tudi dosta otrok za šolo, najmanj za jednega učitelja zadosta. Radi bi ljudje tudi imeli šolo, ko vidijo, da se jim pač treba učiti v sedanjih slabih časih. Dobé se še celó dobrotniki, podobni slav. Gorupu, ki bi darovali svote v ustanovitev taciš sol. Ali dobé se pa tudi nasprotniki, čudaki, kakeršni so pri dotičnem lističu v Ljubljani, ki pravijo, da bi takih sol ne bilo treba. Kadar pa človek kaj takošnjega bere ali sliši, zbode ga globoko v srce, ko vidi, kako hočejo podirati, kadar kdo zida. Žalostno!

Deželni zbor kranjski.

(III. seja, dne 15. oktobra 1889. l.)

(Konec.)

Poslanec Luckman poroča o proračunu prisilne delavnice za l. 1890. Skupna zaklada iznaša 101.646 gld. in se kaže v primeri k potrebnosti z 92.165 gld., presežek 9481 gld., kateri se ima deželnemu zakladu v poravnanje danega predplačila za nove stavbe povrniti — Proračun se odobri.

O poročilu deželnega odbora o prošnji paznikov prisilne delavnice poroča v imenu finančnega odseka poslanec Luckman in nasvetuje: Da se paznikom v tukajšnji deželni prisilni delarnici zboljša gmotno stanje in da se trajno ohranijo zavodu s tem, da se jim omogoči doseči višjo stopnjo, izvoli slavni deželni zbor pooblastiti deželni odbor, da sme 5 pazniških služeb I. vrste z letno plačo po 360 gld. in z aktivitetno doklado po 48 gld., potem 6 pazniških služeb II. vrste z letno plačo po 300 gld. in z aktivitetno doklado po 36 gld. stalno podeliti sedaj v deželni prisilni delarnici službujočim paznikom II. vrste, oziroma pomočnim paznikom po vrednosti in sposobnosti. — Predlog se vsprejme.

Poslanec Luckman poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za l. 1888. Čista imovina iznaša 141 tisoč 552 gld. 84 kr. in se je v primeri z imovino dne 31. dec. 1887 s 118.119 gld. 41 kr. z dnem 31. decembra 1888 za 23.433 gld. 43 kr. pomnožila. — Računski sklep se odobri.

Baron Wurzbach poroča o dopisu rektorata tehnične visoke šole v Gradci, glede podpor dijakom za potovanje. Poročevalec nasvetuje, naj se dovoli v ta namen 30 gld. podpore, katere deželni odbor odpošlje, ko rektorat dokaže, da gredo kranjski dijaki na znanstveno potovanje. Zbor predlogu pritrди.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1888. Dotični zakladi imajo sledeče premoženje: 1. Dijaški ustanovni zaklad: 717.950 gld. 72 $\frac{1}{2}$ kr.; 2. Dekliški ustanovni zaklad: 25.089 gld. 30 kr.; 3. Dullerjev dekliški ustanovni zaklad: 11.158 gld. 95 $\frac{1}{2}$ kr.; 4. Saurau-ov ustanovni zaklad za maše, (ki se bero v sv. Jakoba cerkvi, da bi deželni zbor delal dobre sklepe): 2951 gld. 50 $\frac{1}{2}$ kr.; 5. Glavarjev ustanovni zaklad: 201.698 gld. 9 kr.; 6. Sirotinski ustanovni zaklad: 393.128 gld. 23 kr.; 7. Učiteljski ustanovni zaklad: 16.112 gld. 24 kr.; 8. Ilirski ustanovni zaklad za slepe: 6671 gld. 66 kr.; 9. Cesarice Elizabete ustanova za invalide: 9781 gld. 97 $\frac{1}{2}$ kr.; 10. Postojnske jame ustanova za invalide: 941 gld. 52 kr.; 11. Trevizinijska ustanova za invalide: 2125 86 kr.; 12. Metelkova ustanova za invalide: 938 gld. 85 kr.; 13. Ustanova Ljubljanskih gospej za invalide št. I.: 1602 gld. 85 kr.; 14. Ustanova Ljubljanskih gospej za invalide št. II.: 11.297 gld. 44 $\frac{1}{2}$ kr.; 15. Kalistrov

ustanovni zaklad, katerega naslov so popravi po nasvetu poslanca Gorupa mesto „Kalisterjev“: 84 tisoč 802 gld.; 16. Holdheimov ustanovni zaklad za glu-honeme: 16.778 gld.; 17. Wolfov ustanovni zaklad za glu-honeme: 42.318 gld.; 18. dr. Lovro Tomana ustanovni zaklad: 8003 gld.; 19. Hans Engels-hauserjev ustanovni zaklad: 27.200 gld. in 20. Flö-d-nigov ustanovni zaklad za slepe: 81.207 gld. Sku-paj iznaša vseh dvajset zakladov 1.641.144 gld. 84 kr. — Poročilo se odobri in potem seja sklene.

Prihodnja seja je v petek 18. t. m.

Vodovodnega odseka poročilo

o pokritji upravnih potrebščin mestnega vo-dovoda in o ceniku za oddajo vode.

(Dalje.)

Stroški vodovodnih naprav iznašali bodo:

1. predpriprave	gld. 30.000—
2. vodna postaja	94.000—
3. cevi	140.000—
4. zasunki, hidranti in naupične cevi	14.000—
5. polaganje cevi	41.000—
6. polaganje cevi v Ljubljano in Gradašico	4.000—
7. polaganje cevi na dveh mestih pod železnično progo	1.500—
8. stroji in sesalke	45.000—
9. pozemeljske stavbe	35.000—
10. vodojem	55.000—
11. stavbeno nadzorstvo itd.	7.000—
12. kondenzacijski vodovod	12.000—
13. telefon	2.000—
14. električna osvetljava	3.000—
15. ograja	3.000—
16. interkalarni obresti	13.500—
17. zemljišča	5.720—
vkup torej	gld. 505.720—

Ako se prišteje še 14.280—
za neprevidne stvari, iznašali bodo
stroški vodovodnih naprav okro-glo gld. 520.000—

Od tega zneska računati je za obrestovanje in amortizacijo toliko, kolikor stane mesto loterijsko posojilo, tedaj 4 8% obresti,

1. kar znaša na leto	gld. 24.960—
2. Za amortizacijo stroškov za 1 vodno po-stajo, cevi, zasunke, hidrante in navpične cevi, polaganje cevi v Ljubljano in Gradašico, polaganje cevi pod železnično progo, vodojem in konden-zacijski vodovod; ka-teri stroški so pro-računjeni vkupno na 361.500 gld. 1/2%	gld. 1.807 50
3. Za amortizacijo stroškov za pozemeljske stavbe in ograje, pro-računjenih na 38.000 gld. 1 1/2%	gld. 570—
4. Za amortizacijo stroškov za stroje in se-salke, proračunjenih na 45.000 gl 7 1/2%	gld. 3.375—
5. Za amortizacijo stroškov za električno osvetljava in telefon, proračunjenih na 5000 gld. 10%	gld. 500—
6. k temu znesku zaradi zaokrogljenja potrebščin ad 2.—5.	gld. 47 50
7. Uprava vodne postaje in sicer:	

a) poraba premoga po 8 ur na dan 10 x 40 x 3 = klg 1200, za kurjenje klg 40, vkup po klg 1240 na dan, tedaj 4526 met na leto po 80 kr. =	gld. 3.622 80
b) maža za stroje	600—
c) kurjava in osvet-ljava	200—

č) osobje in sicer:

1. strojevodja	gld. 800—
2.	500—
kurjač	360—
200 dnin po 80 kr.	160—
d) razne potrebščine	157 20 gld. 6.400—
8. Splošna uprava in sicer:	
A) osobje:	
a) ingénieur	1.500—
b) knjigovodja	800—
c) paznik za cevi	600—
č) kontrolor	540—
d) sluga	360—
e) 500 dnin po 80 kr.	400—
vkup	gld. 4.200—

B) pisarnične potrebš-

štine	1.200— gld. 5.400—
9. Davek	2.410—
Vkup torej bode znašala letna potrebščina	gld. 43.300—

Večletna potrebščina znašala bode tedaj po tem proračunu gld. 43.300—

Vodovodni odsek predlaga, da se ta potrebščina pokrije pred vsem s priklado 5 kr. na vsak goldinar priznane najemščine. Za leto 1889. bilo je v Ljubljani priznane najemščine 811.572 gld. 22 kr. Ker pa vodovodne cevi neso bile položene po vseh delih mesta in tedaj prebivalci dotičnih delov mesta ne bodo mogli biti v istej meri deležni dobrot vodovoda, ko prebivalci onih delov, po katerih so bile položene vodovodne cevi, misli je vodovodni odsek, da se njim tudi ne sme nakla-dati davek za pokritje vodovodnih troškov. On torej računi, da bi se priklada za vodovod plačevala okroglo od 760 000 gld. To bi dalo po-kritja 38.000—
Ostale potrebščine 5.300—
namerava vodovodni odsek pokriti z dohodki od vode, ki se bode oddajala v druge namene, ko za domačo porabo in pa od vode, kar se je bode v domači porabi potrebovalo več, ko bode dopuščeno. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. oktobra.

V deželni zborih se delovanje še ni prav razvilo. Do sedaj so povsod bile na dnevnem redu le volitve raznih odsekov, prva branja raznih predlogov in v nekaterih verifikacija volitev. V galskem deželnem zboru je verifikacijska debata precej živahna. Rusinski zastopniki navajajo mnogo konkretnih slučajev, kako nepravilno se je postopalo pri volitvah. Tako so se v eni občini trikrat razveljavile volitve volilnih mož, ker njih izid za Poljake ni bil ugoden. Poljska večina se pa ne briga za take malenkosti in potrdi vsako volitev svojih pristašev.

Državni zbor snide se koncem novembra ali pa še le v začetku decembra. Poprej bode pa permanentni kazenski odsek končal delo svoje. Zatorej je pričakovati, da se bode državni zbor v kratkem baval s kazenskim zakonom in rešil to zadevo, katere nujnost je občno pripoznana, a se vendar že več let zavlačuje.

Vnanje države.

Radikalna večina skupščine srbske hoče podpirati sedanjo vladu. Liberalci pa hočejo v skupščini pri vsakej priliki nasprotovati vladi in večini. Njih upor pa seveda ne bode imel nobenega posebnega upliva, ker je njih število le neznatno. Večina skupščinarjev misli, da prepri meji bivšim kraljem Milanom in kraljico skupščine nič ne briga.

V Carigradu delajo se velike priprave za prihod nemškega cesarja. Poseben odsek pod predsedstvom Munira paše bode določil ceremonijal za vsprejem. Cesar turški boče z največjo častjo vsprejeti nemškega vladarja. Političnega pomena pa to potovanje nemškega cesarja v Carigradu ne bode imelo, kakor zagotavljajo turški listi. — Pravda, ki se je v Carigradu vršila proti Musi beju, je pokazala, da vlada strašna korupcija mej turškim urad-ništvom v Armeniji. Zaradi tega bodo nekda v kratkem mnogo uradnikov zamenili z novimi močmi.

Grof Dillon skuša dobiti dovoljenje, da bi se povrnil v Francijo. Od Boulangerja se je popolnoma odločil, ko je videl, da ni pričakovati uspeha. Rochefort tudi ne občuje več z Boulangerjem. Letošnjo zimo hoče Rochefort preživeti v Londonske

prestonici, potem bode pa tudi skušal kako dobiti dovoljenje za povrat v Francijo.

V Stuttgartu je umrl po dolgej holecni Karol Mayer, znan govornik in vodja švabske narodne stranke. Pokojnik je bil velik nasprotnik zedinjene Nemčije, seveda tudi velik nasprotnik Bismarckov. Poslednja leta se je njegova stranka bila nekoliko pomanjšala, pa vendar njegova načela se še ne bodo tako hitro popolnoma poizgubila, kakor bi Prusi želeli. — Pri volitvah za deželni zbor saksonski odločili so vladni pristaši večino. Svobodomiselná stranka je povsod ostala v veliki manjšini. Število za socialiste oddanih glasov se je jako povečalo mimo zadnjih deželnozborskih volitev. Socializem v Nemčiji napreduje in bode še nemškim državnikom napravljal skrbi.

Sir Charles Dilke bode baje zopet kandidoval za angleški parlament pri bodočih občinskih volitvah. Dobil je tudi že več pisem iz okraja, katerega je prejšnja leta zastopal, v katerih ga nagovarjajo, da naj kandiduje ter mu zagotavljajo da škandalozna pravda z gospo Crawford pri novih volitvah ne bode imela zanj nikakega neugodnega upliva več. Dilke svojih političnih načel še ni nič premenil. Še vedno je pristaš Gladstonov in prijatelj Francije. Poslednje leta se zaradi omenjene pravde ni javno pečal s politikom, pač pa pisal jako duhovite članke za politične liste, kateri so večkrat obračali nase pozornost vse Evrope.

Dopisi.

Od Savinje 14. novembra. [Izvirni dopis.]

Zadnji „Mir“ ima v dopisu iz Ljubljane pohvalo za gosp. majorja Andreja Komela pl. Sočebrena, kateri spisuje že dokaj časa in na svetlo dava knjige za vojaška vežbanja. Dopisu je dodan dostavek uredništva, da naj bi rodoljubje vojake na te knjige opozarjali.

Teško mi gre iz peresa, ali ni se mi braniti, da bi bilo samo opozarjanje na te koristne knjige pičlo malo, kar naj bi naši rodoljubi storili, a vendar — vsaj na Štajerskem — niti te pičle malenkosti ne storijo!

Premožnejšim domoljubom spodobilo bi se, da bi to knjige kupovali po več izvodov ter jih dajali vojakom, ki si s svojimi neznatnimi sredstvi ne morejo nikakor omisliti teh knjig. Kamo-li! Niti po je den iztis ne najdeš v knjižnicah naših veljakov! Ko bi vsak naročil le po jeden sam iztis, razpečala bi se precejšnja množina. Nedavno videl sem slučajno na pošti zavitek, bile so gospoda pl. Komela knjige, adresovane narodnemu duhovniku, a na zavitku so bile pisane britke besede: „Retour — nicht bestellt“. Dà! ako bi pl. Komel čakal, da bodo knjige „bestellt“, razpečaval bi jih ob sodnem dnevu še tudi.

Z rameni bodo migali naši možaki, da je ta moja izjava pretirana. No, jaz jim povém na vsa usta, da je g. pl. Komel na celem slovenskem Štajerji v zadnjih desetih letih prodal 10 reci deset izvodov svojih knjig! Pride na leto po jeden iztis!

Marljivi in spretni ta pisatelj se torej ne bori le z nasprotstvom nemštva, nego boriti se mu je tudi z nezasišanim indiferentizmom lastnih mu rod-nih bratov! In vendar ne omaguje, z železno ustraj-nostjo nadaljuje pričeto delo, pričakujoč, da pri-demo jedenkrat do pravega spoznanja, kako koristne bi bile te knjige v rokah vojaštva, katerega se je paprijela ona jezikovna sodrga, kakeršno čuješ vsak tržen dan na Ljubljanskem sejmišči.

Kako bo preprost kmečk fant, prišedši v vo-jake si domislil, da mu je treba knjige, če se za to knjigo razumnik, rezervni častnik, narodnjak niti ne zmeni? Prostak s 6 krajcarji na dan naj bi dal 50, 60 krajcarjev za vojaško knjigo, bogataš pa še zanj ne vé.

In če bi si jo ubogi vojak tudi hotel kupiti, kdo pa mu pové da je taka njemu koristna knjiga kje dobiti? Aktivni častniki tega ne storé iz pri-rojenega nasprotstva naši veljaki stiskajo in še opo-zarjanje na take dobre proizvode jim je preteško! Bog pomoz! torej slovenskemu rojaku — vojaku!

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je po toči poškodovanim prebivalcem v Beki v Istri 400 gld.

— (Dnevni red IV. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dne 18. oktobra 1889. I. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika III. deželno-zborske seje dne 15. oktobra 1889. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Ute-meljenje samostalnega prodloga gosp. deželnega po-slanca Karola Kluna in družnikov z načrtom za-

kona, s katerim se preneajo §§. 5., 6. in 7. deželnega zakona z dne 20. julija 1863. l., dež. zak. št. 12, o plačevanju stroškov za postavljanje in vzdrževanje katoliških cerkvenih in prebednih poslopij, potem za preskrbovanje cerkvenih potrebščin. 4. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu najdenškega zaklada za leto 1888. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu blazniškega zaklada za leto 1888. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu poročniškega zaklada za leto 1888. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu bolniškega zaklada za leto 1888. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunih ustanovnih zakladov za leto 1890. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva na Bledu glede podpore za popravo mostu čez Savico in za cesto iz Vodešč v Zagorico. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o podporah šolskim občanom za šolske zgradbe leta 1890. in o dotičnih peticijah občine Čerknica in občine Čepelje. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Frana Majdiča, diplomirane živinozdravnika za podporo. 12. Ustno poročilo finančnega odseka o deželno-kulturnega zaklada proračunu za l. 1890. in o računskem sklepu za l. 1888.

— (Volitve v deželni in mestni zbor Tržaški) vršile se bodo v vseh štirih mestnih skupinah dne 4., 5., 7., 8., 12. in 14. novembra, v okolici dne 17. novembra.

— („Tudi časnikarska dolžnost, kali?“) Pod tem naslovom poskusil je včerajšnji „Slovenec“ svojo srečo v zadevi volitve Hribarjeve. „Slovenec“ konstatuje, da je za potrditev glasoval samo jeden poslanec. To pa ni res, kajti proti predlogu Klunovemu glasoval je poslanec Murnik, ki je vzdrževal deželnega odbora predlog, da se volitev takoj potrdi in dr. Tavčar, ki je isto predlagal. Istina je tudi, da vsi poslanci v sredini neso glasovali za Klunov predlog. — Sicer naj nam pa modrijani „Slovenčevi“, ker imajo že toliko srbečico, blagovoljno razrešijo, kako so mogli v „Slovenci“ v 234 št. z dne 11. t. m. doslovno pisati: „Poslanec kanonik Klun nasvetuje, naj se vse volitve deželnih poslancev potrdijo, ker proti nobeni izvolitvi ni došel ugovor. Nasvet soglasno obvelja“. Ali je to tudi časnikarska dolžnost, kali?

— (Izgred.) Neznani zlikovci so predpreteklo noč namazali zid in vrata hiše, v kateri kanonik Klun stanuje, z nekim črnolom. „Slovenec“ ki je rad blagodušen, trdi, da je to bilo „tiskarsko črnilo, in bi rad sum napeljal na gotovo stran. „Slovenčev“ sotrudnik M., pa je bil celo toli drzovit in nesramen, da je kar javno trdil, da so to storili vajenci iz naše tiskarne. Ker je ta trditev zlobna laž, uležili so danes dotičniki proti M. tožbo zaradi obrekovanja pri tukajšnjem c. kr. mest. del. okrajnem sodišči.

— (O novem Lavantinskem knezoškofu dr. Napotniku) dobili smo še nekoliko podrobnostij. Porojen je v poštenu, dovolj imoviti kmetaki hiši v Bezinu, v Konjiški župniji. Dijal je na Celjski gimnaziji, pri novčenju v vojake vzet napravil je oficirski izpit. V mašnika posvečen kaplanoval je kratko v Vojniku pri Celji, od koder ga je knezoškof poslal na Dunaj v Avgustinej. Predno je študije zvršil, moral je kot vojašk kaplan poslovati pri okupaciji Bosne in Hercegovine. Po končani vojni prepotoval je obe deželi in se potem vrnil na Dunaj, kjer je bil promoviran doktorjem bogoslovja. Zatem je kratko kaplanoval v Sevnici ob Savi, postal profesor cerkvenega prava v Mariboru, potem pa ravnatelj Avgustineja na Dunaji. Svoje bivanje in potovanje po Bosni in Hercegovini popisal je mično v „Slov. Gospodarji“, nabral tudi več srbskih pesnij, katere je izdal v posebni knjigi. Lani izdal je izvrstno učeno slovensko knjigo: „Sveti Viktorin, škof Ptujski, cerkveni pisatelj in mučenec.“ — V Mariboru bil je več časa vodja društva delavskih pomočnikov, „Matici Slovenski“ je dolgoleten ud.

— (Mestni učitelji in učiteljice) praznovali so včeraj v polnem številu odlikovanje g. Belarja z zabavnim večerom v salonu gostilne „Bierhalle“. K zabavnemu večeru došli so gospodje: župan g. Grasselli, kanonik Zamejec, šolska svetnika prof. Toma Zupan in vodja Andr. Praprotnik, šolski mestni nadzornik prof. Levec itd. Večer je bil jako vesel, salon lepo prirejen in v njem postavljena z zelenjem okrašena podoba presvetlega cesarja, kateremu je napil vodja gospod Praprotnik s trikratnim „Slava!“. Gospod

Levec slavil je vodjo Belarja kot zmirom izbornega učitelja, g. župan Grasselli napil je gospej Belarjevi, g. Belar nadzorniku profesorju Levcu, župan Grasselli mestnim učiteljicam, na kar se je zahvalila v lepem slovenskem govoru učiteljica Konešlegg. Okrajni šolski nadzornik Žumer je nazdravil drugima dvema odlikovancema mej narodnim učiteljstvom o priliki cesarjeve navzočnosti g. vodji Praprotniku in učitelju vdanice g. Tomšiču. Bila je še dolga vrsta napitnic, ves večer pa je kazal, kako lep duh vlada mej odličnimi učiteljicami in učitelji Ljubljanskimi.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Cerklje in okolico Gorenjsko) bo imela v nedeljo 20. oktobra ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. Hribarja gostilne v Cerkljah ustanovni zbor. Prijazno povabljeni so domači in drugi zavodni Slovenci.

— („Kmetovalec“) ima v 19. številki naslednje vsebino: Kako brez tehtnice spoznati težo goveje živine. — Državna trtnoušna komisija na Dunaji. — Razne reči. Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— (Povodnji) začele so odnehavati in nevarnosti ni več. Kakor se iz Varaždina javlja, so tamošnji mostovi ostali, tudi novi most pri Ormoži se je obdržal, a na travnikih in njivah je veliko škode.

— (Važno za zveste stare posle.) V svesti si, da so zvesti in dolgo pri enem in istem gospodarji služeči posli velika podpora kmetovalcu, ukrenil je podpisani glavni odbor v izpodbujajočemu stanu na kmetih obdarovati nekaj zvestih, zaslužnih in dolgo pri enem gospodarji službujočih poslov. V ta namen razpisuje podpisani odbor darila po 10 gold, tistim poslom, ki se izkažejo, da služijo najmanj 15 let pri jedni in isti hiši, ki se peča s kmetijstvom. Prošnje je uložiti pri podpisnem odboru do 1. decembra t. l. Vsaka prošnja mora biti potrjena od domačega gospoda župnika in od županstva. Darila se bodo priznala o božiči in, če bode prilika, tudi slovesno izročila. Ujjudno podpisani odbor prosi prav prijazno vse one, katerim so taki posli znani, naj jih na ta razglas opozore ter jim pomagajo malo prošnjo sestaviti ali pa da jo namesto njih naredi. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 7. oktobra 1889. Ivan Murnik, predsednik. Gustav Pirc, tajnik.

— (Poziv kranjskim gospodarjem, ki se pečajo s prasičjo rejo.) Podpisani odbor je ukrenil v seji dne 7. t. m. pospeševati tudi prasičjo rejo, in sicer hoče udomačiti boljše prasičje plemo. Vsled tega ukrepa bode oddajal plemenske mladiče jorkširskega plemena s sledečimi pogoji: 1. Prasički se bodo oddajali po dva, tri in morda tudi po štiri mesece stari, in sicer kakeršnih bode dobivati. 2. Cena prasičkom bode tolikrat po 3 gld., po kolikor mesecev bodo stari, to je polovico cene, kajti odbor mora plačevati po 6 do 7 gld. za vsak mesec starosti. 3. Oddajali se bodo sami merjasci ali pa s svinjami vred. Same svinje ne bode dobiti. 4. Kdor bode dobil prasiče, moral se bode zavezati: a) da ga bode obdržal za plemo, dokler bo sposoben; b) da bode naznanil podpisnemu odboru, kadar bode prasiča nehal rediti; c) da bode mrjasca puščal tudi k svinjam bližnjih gospodarjev, kolikor kaže umna prasičja reja, in da bode dotično pristojbino znižal za svinje, ki so udov kmetijske družbe kranjske. Tisti gospodarji, ki žele imeti takih plemenskih prasičkov z gori navedenimi pogoji, uleže naj prošnje do dne 15. novembra t. l. pri podpisnem odboru ter naj določno povedo, ali hočejo samo mrjasca ali tudi svinjo. Opomba: Jorkširsko plemo ima te prednosti, da je zelo rodovitno, da hitro raste, da je kmalu za plemo, da se izvrstno debeli, ni izbrično za krmo ter postane tako težko kakor nikdar domači prasiči. To prednost pokaže pa le, če je v snaznem in suhem hlevu, ki ni po zimi premrzl in po leti ne pretopel. Kdor nima takega hleva in kdor ne skrbi za snago prasičem, naj rajši ne poskusi z jorkširskimi prasiči. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 7. oktobra 1889. Ivan Murnik s. r., predsednik. Gustav Pirc s. r., tajnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gdansko 16. oktobra. Ruski dvorni vlak semkaj dospel. Prihod se je pričakoval

na državnem kolodvoru. Car pa se je peljal mimo mesta naravnost v Neufahrwasser. Kolodvori v Neustadtu, Dirschau in Marienburg bili so po vojaštvu zaprti. V Neufahrwasser dospeli so ob 2¹/₂ popoldne. Car in veliki knez Jurij ostala sta v salonskem vozu, a pozneje izstopila in se dlje časa sprehajala po nabrežji. Potem bil je obed v jedilnem vagonu dvornega vlaka.

Berolin 16. oktobra. „Kreuzzeitung“ javlja iz Carigrada, da bode cesar Viljem imel ondu parado nad 30.000 vojakov. V francosko-ruskim krogih zmatra se pohod nemškega cesarja za plačilo, da je Turčija pristopila tripelalijanci.

Dunaj 17. oktobra. Včerajšnji pogovor rumunskega vnanjega ministra Lahovarya s Kalnokyjem trajal jedno uro. Lahovary odpotuje v soboto zjutraj v Bukurešt nazaj.

Milan 17. oktobra. Nemški cesar in cesarica pripeljeta se v soboto dopoldne ob 8. uri 20 min. Kralj ja bode pričakoval na kolodvoru in se potem vsi nemudoma odpeljejo v Monzo. V nedeljo bode vožnja po Komskem jezeru, v ponedeljek zajutrek v kraljevi palači v Milanu, zvečer koncert v Monzi.

Gdansko 17. oktobra. Ladija „Država“ z rusko carico ob 8³/₄ dopoldne priplula v pristanišče Neufahrwasser.

Razne vesti.

* (75 let oženjen.) V Bergzabernu na Bavarskem praznovali so 7. t. m. tamošnji rudokopi petinsedemdesetletnico poroke svojega generalnega ravnatelja barona Maillot-a de la Freille. Slavljence je rojen Francoz in se je 1793. leta preselil s svojimi starši iz domovine. Baron Maillot poročil se je 7. oktobra 1814. leta z 16 letno krasotico in je dandaneš zgodovinska, izza francoske revolucije najbrže jedina še živeča osoba.

* (Nezgoda.) V Palermu podrla se je 14. t. m. streha pri zgradbi novega gledišča ter usmrtila jednega delavca, devet jih pa težko ranila.

Na učiteljevem grobu. *)

Ne bil poznan mož v širni domovini,
Ki točimo na grobu mu solzé,
Ne kitijo ga slavnoznani čini,
Če tudi blago je imel srcé.
Srcé preblago, za vse dobro vneto;
Na tihem ljubil je domovje sveto.

Učitelj bil je iz pretekle dóbe,
Katero kril je nesvobode mrak,
V kateri bile razne so tegobe. —
Le redki drug je njemu bil jednak,
Takó je bil marljiv, takó značajan,
Takó je bil pri vsakem delu vztrajen.

Blagá in časti on ni bil lakomen,
Za svoje vender brižno je skrbel,
Pohleven, zmeren, zadovoljen, skromen,
Za druge ljudi brige ni imel:
Ko poje ptič samó v domačem logu,
Takó je posloval le v svojem krogu.

Ni mogel biti štet med učenjake,
A vender jih goreče je čestil;
Poučeval je mlajše si rojake,
Na delo in marljivost jih budil.
Še zdaj jih najde lepo se število,
Ki on jim dal k omiki je vodilo.

Le z dobrimi se deli dá živeti;
On zvršil je pošteno žitja tek,
Spomina luč mu torej jasno sveti,
Ne zabi mu imena časov beg!
Življenje, ki je bilo prav pošteno,
Dobí v bodočnosti le pravo ceno.

B. F.

*) Na grobu Jurija Mikel-na, učitelja v pokoji, umrlega dne 28. septembra 1889 pri sv. Bolfanku v Ljubljani, goričah v 78. letu dóbe svoje.

Zahvala.

Slavna „Glasbena Matica“ blagovolila je na šemu „Slovenskemu bralnemu društvu“ darovati mnogo muzikalij, za kar se v imenu društva podpisana prisrčno zahvaljujeta.

Tržič, dne 14. oktobra 1889.

Alojzij Šimec,
predsednik.

Leopold Ahačič,
blagajnik.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

11. oktobra: Berta Herman, uradnikova hči, 5 mes., Rožne ulice št. 8, za kaiarom v črevih.
16. oktobra: Ernest Mathes, krojač, 83 let, Kolo-dvorske ulice št. 6, za oslabljenjem.
17. oktobra: Stanko Tomec, hišnega posestnika sin, 2 leti, Streliške ulice št. 14, za škrlatice.

V deželnej bolnici:

14. oktobra: Katarina Černe, krčmarica, 62 let, za je-tiko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. oktobra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	5	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4 33	Jajce, jedno,	3
Oves,	3	Mleko, liter,	8
Ajda,	5	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 66	Telečje,	54
Koruza,	5	Svinjako,	58
Krompir,	2 32	Kostrunovo,	32
Leča,	12	Pišanec,	45
Grah,	13	Golob,	18
Fizol,	10 50	Seno, 100 kilo,	2 23
Maslo, kgr.	1	Slanina, trda, 4 metr.	2 23
Mast,	70	Slanina, mehka, 4	7 10
Špeh frišen	50		4 40

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. okt.	7. zjutraj	738.1 mm.	2.6°C	sl. svz.	jas.	
	2. popol.	736.2 mm.	14.0°C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	736.1 mm.	7.6°C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 8.1°, za 3.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gl.	večraj	gl.	danes
Papirna renta	84	84	84	10
Srebrna renta	84.95	84.95	84.95	
Zlata renta	110.15	110.15	110.25	
5% marčna renta	99.60	99.60	99.65	
Akcije narodne banke	921	921	921	
Kreditne akcije	306	306	305.50	
London	119.25	119.25	119.35	
Srebro				
Napol.	9.47 1/2	9.47 1/2	9.47 1/2	
C. kr. cekini	5.67	5.67	5.67	
Nemške marke	58.35	58.35	58.40	
4% državne srečke iz l. 1864	250 gl.	132 gl.	50 kr.	
Državne srečke iz l. 1864	100	176	50	
Ogerska zlata renta 4%		100	35	
Ogerska papirna renta 5%		95	75	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.				
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	122	25	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		120		
Kreditne srečke	100 gl.	182		
Rudolfove srečke	10	19	60	
Akcije anglo-avstr. banke	120	142	50	
Tramway-društ. velj 170 gl. a v.	230	230	25	

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja po-vodom bolezn, smrti in pogreba svoje nepozabne soproge

ROZALIJE

izrekam v svojem in v imenu svojih otrok vsem znancem, prijateljem in darovateljem mnogih lepih vencev najtoplejšo zahvalo.

V Št. Vidu poleg Zatičine, 16. oktobra 1889.

(860)

Jakob Lukan.

Hiša

z dvema vrtoma, v najboljšem stanu, proda se na Poljanski cesti št. 9. — Povpraša naj se ravno tam pri gospe A. Ekl.

(859—1)

Pečarnica

Frana Jeunikarja

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 29

izdeluje

mnogovrstne zelene, rujave in bele

in

(8:1—1)

druge glinaste izdelke

po najnižjih cenah.

Tuji:

13. oktobra.

Pri Slonu: Weinlich iz Kraljeva — Prossinag in Behaker z Dunaja. — Smekal iz Grada. — Resser iz Beljaka. — Seeland iz Celovca. — Oppenheim iz Ševnice. — Kerschitz iz Podklostra. — Knific iz Vipave. — Scarpa iz Pazina.

Pri Maltai: Pretner, Kraus, Herber, Helferich, Edebiak, Haring, Sorzing in Hanak z Dunaja. — Weiler z Dunaja. — Thoman iz Kočevja. — Knific iz Vipave. — Skuhelheim iz Trsta. — Rech iz Brna. — Leitche iz Idrije. — Hofbauer iz Trsta.

Pri Južnem kolodvo-ru: Hilscher iz Palja. — Gorac iz Taderne. — Marok iz St. Lorenca. — Agonas z Dunaja.

Pri avstrijskem ce-sarju: Omuletz iz Gorice. — Levičnik iz Železnikov. — Zupan iz Kamogorice.

Zahvala.

Slavna ces. kralj. vzajemna zavarovalnica v Gradcu blagovolila je darovati za napravo občinskega vodnjaka na Unci zdato vsoto 100 gold., katero je e. kr. davkarski nadzornik gospod Val. Levičnik, kot okrajni komisar imenovane zavarovalnice, takoj izplačal. Preprijetna dolžnost veže podpisano podžupanstvo slavni zavarovalnici tu javno najtoplejšo zahvalo izrekati.

Podžupanstvo na Unci,

dne 18. oktobra 1889.

(862)

A. Gnjezda.

Kranjske klobase

izdelane samo iz svinjskega mesa, velike komad po 20 kr., manjše komad po 10 kr.

Klobase za pečenje

(Bratwürstel) po 10 kr. komad.

Ribice ali poledvice (Jungfer-braten)

kl po 1 gl., jako okusno. Dobro prekaženo domače suho meso

s kožo kl po 90 kr., brez kože kl po 72 kr.

Vsako sredo in soboto

sveže krvave, jetrne in riževe klobase.

(743—4)

Vnanja naročila se točno izvršijo po poštne povzetji.

Za mnogobrojna naročila se priporoča s spoštovanjem

Barbara Kopač

mesarica

na sv. Petra nabrežji št. 47.

LEOPOLD HÖNIGSBERG.

Svojim častitim p. n. kupovalcem in trgovskim pri-jateljem usojam se naznanjati, da sem si pravočasno preskrbel

veliko zalogo starega dobrega vina

in sem torej v prijetnem položaji, da lahko, kakor poprej, vsem častitim naročbam na vina prejšnjih let ustrezam.

Z velespoštovanjem

LEOPOLD HÖNIGSBERG,

vinska veletrgovina v Zagrebu.

(770—7)

LEOPOLD HÖNIGSBERG.

Vinska veletrgovina v Zagrebu.

Plzensko zimsko pivo.

S tem udano naznanjamo, da se začne dne 21. oktobra t. l. točenje našega

zimskega piva.

Hkratu pristavljajoč, da se bode nadalje kakor doslej poleg tega proizvoda tudi oddajalo

uležano pivo,

nadejamo se jako mnogobrojnih naročil.

V PLZNU, meseca oktobra 1889.

Meščanska pivovarna v Plznu, ustanovljena 1842.

Glavna zaloga: F. SCHEDIWWY, Gradec, Annenstrasse 19.